

**Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Żyrardowie za 2018 rok.**

Praca Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie prowadzona jest zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku,
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r.
- Zarządzenie Starosty Powiatu Żyrardowskiego z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W pracy uwzględniano realizację zadań własnych powiatu oraz zadania administracji rządowej zlecone do realizacji powiatowi.

W Strukturze Centrum w 2018 roku działały następujące komórki organizacyjne:

1. Dział ds. wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, w tym:
  - zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej,
  - stanowisko ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej,
  - Punkt specjalistycznego poradnictwa rodzinnego;
2. Zespół ds. świadczeń
3. Zespół ds. działań na rzecz osób niepełnosprawnych i cudzoziemców;
4. Zespół ds. finansowo-księgowych;
5. Zespół ds. organizacyjnych;
6. Radca prawny.

I. KADRY

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie dysponowało 24,5 etatami, wykonanymi w ilości 17,5, na których były zatrudnione 22 osoby, w tym: 1 osoba przebywała na urlopie wychowawczym, 1 osoba przebywała na urlopie macierzyńskim.

Z tytułu umów cywilnoprawnych w roku 2018 zatrudnionych było 31 osób, a w tym:

- 6 osób zatrudnionych do prowadzenia Rodzinnych Domów Dziecka,
- 1 osoba zatrudniona do prowadzenia Rodziny Zastępczej Zawodowej pełniącej funkcję Pogotowia Rodzinnego,
- 6 osób zatrudnionych do pomocy w Rodzinnych Domach Dziecka,
- 1 osoba zatrudniona do pomocy w Rodzinie Zastępczej Zawodowej pełniącej funkcję Pogotowia Rodzinnego,
- 1 osoba zatrudniona do sprzątania (1 miesiąc),
- 1 osoba zatrudniona do drobnych prac naprawczych (1 miesiąc),
- 1 osoba zatrudniona do czasowej obsługi kadrowej pracowników PCPR w Żyrardowie,
- 3 osoby zatrudnione do przeprowadzenia szkolenia PRIDE,
- 2 osoby zatrudnione do stworzenia programu rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie Żyrardowskim w latach 2018- 2020,

- 2 osoby do czasowej obsługi księgowej PCPR w Żyrardowie,
- 3 osoby zatrudnione do prowadzenia warsztatów psychologicznych dla dzieci z rodzin zastępczych,
- 1 osoba zatrudniona do prowadzenia szkolenia z aspektów prawnych pełnienia roli rodziny zastępczej ukierunkowane dla rodzin pomocowych i rodzinnych domów dziecka,
- 3 osoby zatrudnione w formie rodziny pomocowej na czas nieobecności prowadzącej Rodzinny Dom Dziecka.

Z tytułu umów o dzieło w roku 2018 zatrudnione były 4 osoby, w tym:

- 1 osoba zatrudniona do przeprowadzenia audytu zewnętrznego dotyczącego funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Hamerni,
- 1 osoba zatrudniona do stworzenia logo PCPR w Żyrardowie,
- 1 osoba zatrudniona do prowadzenia animacji podczas wydarzenia w dniu 30.06.2018r.
- 1 osoba zatrudniona do przygotowania strony internetowej PCPR w Żyrardowie.

Z tytułu umów o wolontariat w roku 2018 zatrudnione były 3 osoby.

Staż w ramach przygotowania zawodowego dla osób bezrobotnych w 2018 r. odbyły dwie osoby.

W 2018 r. pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie podnosili swoje kwalifikacje w formie szkoleń, kursów, spotkań informacyjnych oraz udziału w konferencjach naukowych:

- szkolenie dotyczące zaburzeń więzi,
- szkolenie dotyczące systemu obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON,
- narada dla przedstawicieli samorządu terytorialnego oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- szkolenie z zakresu współpracy służb i instytucji tworzących system wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz adopcji,
- szkolenie „Psychopedagogika traumy”,
- konferencja „Sejmik osób niepełnosprawnych Województwa Mazowieckiego”,
- konferencja „Polityka senioralna samorządu województwa mazowieckiego”,
- spotkanie informacyjno- szkoleniowe dotyczące realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”,
- konferencja „Elektroniczna obsługa dokumentów”,
- konferencja „Jak obudzić sens życia. Dobre praktyki w profilaktyce samobójstw dzieci i młodzieży”,
- konferencja „Skuteczność pieczy zastępczej – wsparcie dziecka i rodziny, zaangażowanie gminy i powiatów województwa mazowieckiego”,
- biznesplan w projektach unijnych finansowanych w ramach RPO woj. Mazowieckiego 2014- 2020,

- szkolenie zakupu usług przez jednostki samorządu terytorialnego w podmiotach ekonomii społecznej poniżej 30 tys. euro,
- konferencja dedykowana „Kierownikom PCPR oraz Kierownikom Ośrodków Interwencji Kryzysowej,
- konferencja „Ochrona danych osobowych w pomocy społecznej”,
- szkolenie MS Excel.

Zdecydowana większość z w/w szkoleń była szkoleniami bezpłatnymi, pracownikom finansowana była jedynie delegacja.

II. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I CUDZOZIEMCÓW.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zadania dotyczące rehabilitacji społecznej realizowane są przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

PCPR w Żyrardowie realizując powyższe zadania udziela informacji odnośnie praw i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym oraz pomocy z zakresu rehabilitacji społecznej mieszkańcom powiatu, a także organizacjom pozarządowym działającym na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnością.

Zadania realizowane są w ramach otrzymanych na ten cel środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rada Powiatu dokonuje podziału przyznaných na dany rok budżetowy środków PFRON z uwzględnieniem opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

W 2018 roku Rada Powiatu Żyrardowskiego dokonała podziału środków poprzez podjęcie Uchwały NR XXXVII/229/18 z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie określenia zadań i podziału środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz szczegółowych zasad ich realizacji w 2018 roku. Pula środków na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej stanowiła kwotę 1 434 341,00 zł. Po otrzymaniu pisma z dnia 2 lipca 2018 r. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Niepełnosprawnych dotyczącego zwiększenia środków z przeznaczeniem na finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej, pula środków PFRON wzrosła do kwoty 1 458 342,00 zł.

W dniu 17 września 2018 roku Rada Powiatu Żyrardowskiego podjęła Uchwałę Nr XL/252/18 w sprawie zmiany Uchwały NR XXXVII/229/18 z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie określenia zadań i podziału środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz szczegółowych zasad ich realizacji w 2018 roku. Mając na względzie pełne wykorzystanie środków PFRON zgodnie z bieżącymi potrzebami niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu w dniu 26 października 2018 roku Rada Powiatu Żyrardowskiego podjęła Uchwałę Nr XLI/258/2018 oraz w dniu 12 grudnia 2018 roku Uchwałę NR II/16/18 w sprawie zmiany Uchwały NR XXXVII/229/18 z dnia 12 marca 2018 r.

w sprawie określenia zadań i podziału środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz szczegółowych zasad ich realizacji w 2018 roku.

Powiat Żyrardowski na realizację zadań w 2018 roku otrzymał z PFRON środki w łącznej wysokości **1 494 801,00 zł.**, w tym na realizację zadań na rzecz mieszkańców powiatu **1 458 342,00 zł** i obsługę zadań **36 459,00 zł.**

Ostatecznie na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wydatkowana została kwota **1 455 385,99 zł.** (to jest 99,80 % z otrzymanych środków na realizację zadań), w tym 663 840,00 zł. (tj. 45,52 % z otrzymanych środków) przypadło na dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej i 651 312,55 zł., (tj. 44,66 % z otrzymanych środków) na pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Powiatowy Urząd Pracy na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych wydatkował kwotę **140 233,44 zł.** (tj. 9,62 % z otrzymanych środków)

Ponadto Powiat zaangażował środki własne w wysokości **73 761,00 zł.**, z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz kwotę **1844,00 zł.**, na dofinansowanie uczestnictwa mieszkańca naszego powiatu w WTZ na terenie Skierniewice na podstawie zawartego w dniu 16 maja 2017 roku Porozumienia z Miastem Skierniewice.

Poniższa tabela przedstawia wysokość środków PFRON przekazanych w ostatnich 3 latach zgodnie z algorytmem na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Wysokość środków PFRON zgodnie z algorytmem w poszczególnych latach.

Rok	Kwota
2016	1 384 873,00 zł
2017	1 388 505, 00 zł
2018	1 458 342, 00 zł

Zgodnie z powyżej przedstawioną tabelą środki na realizację zadań w 2018 roku były wyższe o 69 837,00 zł. od przyznanego dofinansowania w roku 2017 i o 73 469,00 zł. od puli środków przyznanych w 2016 roku. Wzrost środków podyktowany był zmianą w przepisach prawa dotyczące zwiększenia wysokości dofinansowania ze środków PFRON na prowadzenia warsztatów terapii zajęciowej.

Wysokość przekazywanych przez PFRON środków w odniesieniu do potrzeb osób niepełnosprawnych wynikających ze składanych do PCPR w Żyrardowie wniosków na realizację zadań nałożonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków Funduszu jest niewystarczająca, dlatego też nie wszyscy wnioskodawcy mogą otrzymać dofinansowanie.

W skład zespołu ds. działań na rzecz osób niepełnosprawnych i cudzoziemców wchodzi:

- kierownik zespołu;
- 2 pracowników socjalnych;
- 2 podinspektorów.

Poniżej przedstawiona została tabela z danymi dotyczącymi podziału i wykorzystania środków PFRON przekazanych w 2018 roku, na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej oraz na WTZ, to jest na zadania realizowane przez PCPR.

Podział i wykorzystanie środków PFRON na zadania z rehabilitacji społecznej w 2018 roku.

L.p.	Nazwa zadania	Kwota środków PFRON na zadanie w zł	Procentowy podział środków na zadania	Poziom wykorzystania środków w zł.
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	186 863,00	14,18 %	185 056,55
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	44 970,00	3,41 %	44 970,00
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, w tym:	306 238,00	23,24 %	306 015,00
	a. zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	10 103,00	0,77 %	10 103,00
	b. przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	296 135,00	22,47 %	295 912,00
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	115 931,00	8,80 %	115 271,00

5.	Dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej	663 840,00	50,37 %	663 840,00
	RAZEM	1 317 842,00		1 315 152,55
Kwota pozostała z zadań 2 689,45 zł - to jest 0,2 % z puli środków.				

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej obejmują:

- **dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

Środki PFRON wydatkowano na powyższe zadanie stanowią kwotę **44 970,00 zł.**

Kwota ta została skierowana do 7 organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych w tym:

- Stowarzyszenia „Równych Szans” w Żyrardowie,
- Klubu Seniora „Złota Jesień”,
- Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Mszczonowie,
- Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Żyrardowie,
- Stowarzyszenia Kobiet „Amazonki”,
- Polskiego Związku Niewidomych koło Żyrardów,
- Uczniowskiego Klub Sportowego „Trójka”.

Stowarzyszenia swoimi działaniami w zakresie zorganizowanych 10 różnych inicjatyw, w tym spotkań integracyjnych, wyjazdów turystycznych, wyjazdów do teatrów i innych form w ramach sportu, kultury, turystyki i rekreacji obiele wsparciem 612 osoby, w tym 332 osoby niepełnosprawne. Wśród osób niepełnosprawnych 116 to dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz 24 osoby będące mieszkańcami wsi.

Realizacja powyższych zadań miała na celu poprawę funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych poprzez udział w spotkaniach umożliwiających poszerzenie kręgów znajomych, nawiązanie nowych kontaktów, zaistnienia w nowych środowiskach. Przyczyniła się również do przybliżenia osobom niepełnosprawnym, ich rodzinom i opiekunom znaczenia sportu, aktywności fizycznej, rekreacji i turystyki, a także uczestnictwa w zajęciach kulturalnych, w rozwiązywaniu problemów społeczno – edukacyjno – zdrowotnych osób niepełnosprawnych.

- **dofinansowanie do uczestnictwa osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna w turnusie rehabilitacyjnym**

Realizacja zadania oparta jest na zasadach wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.

W 2018 r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się **499 w tym 149 opiekunów**. Z wyjazdu na turnus rehabilitacyjny skorzystało **213** osób na łączną kwotę **185 056,55 zł.** (w zaokrągleniu do złego 185 057,00) w tym: dorośli i ich opiekunowie, dzieci i młodzieży niepełnosprawna wraz z opiekunami.

Poniższa tabela przedstawia szczegółową informację o osobach, którym udzielono wsparcia w podziale na dzieci, dorosłych i opiekunów oraz wysokości udzielonego wsparcia.

Wysokość wypłaconego dofinansowania ze środków PFRON w 2017 r. w zestawieniu do 2018 r. (w PLN):

Liczba osób z terenu powiatu żyrardowskiego:				Wysokość wypłaconego dofinansowania:
Rok 2017				
dorosłych	opiekunów dorosłych	dzieci	opiekunów dzieci	Ze środków PFRON
115				102 743,00 zł
	43			29 267,00 zł
		42		39 217,00 zł
			40	24 998,00 zł
				196 225,00 zł
Rok 2018				
109				100 629,00 zł
	38			25 873,00 zł
		33		35 011,00 zł
			33	23 544,00 zł
				185 057,00 zł

W 2018 roku z uwagi na znaczny niedobór środków w stosunku do potrzeb nie było możliwości zaspokojenia potrzeb wszystkich mieszkańców powiatu w zakresie dofinansowania do wyjazdów na turnusy rehabilitacyjne.

- **dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się**

Realizacja zadania oparta jest na zasadach wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych a także Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002r. w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W ramach realizacji powyższego zadania niepełnosprawni mieszkańcy naszego Powiatu otrzymują pomoc mającą na celu likwidację:

- występujących w miejscu zamieszkania barier architektonicznych,
- barier technicznych,
- barier w komunikowaniu się,

zapewniającą prawidłowe funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w najbliższym otoczeniu i w kontakcie ze środowiskiem.

Potrzeby w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych w 2018 roku obejmowały łącznie kwotę **339 464,00 zł**, która wynikała ze złożonych **52 wniosków** o dofinansowanie.

W 2018 roku udało się zrealizować 37 wniosków na kwotę **115 271,00 zł** roku.

Poniższa tabela przedstawia podział zrealizowanych w 2017 i 2018 roku wniosków ze względu na rodzaj bariery:

Rodzaj barier	Liczba wniosków	Wysokość wypłaconego dofinansowania ze środków PFRON (w PLN)
2017 rok		
architektoniczne	8	65 720,00
techniczne	7	28 186,00
w komunikowaniu się	24	23 053,00
Łącznie	39	116 959,00
2018 rok		
architektoniczne	7	61 584,00
techniczne	10	34 149,00
w komunikowaniu się	20	19 538,00
Łącznie	37	115 271,00

Przedstawione powyżej wykorzystanie środków PFRON w 2018 roku objęło mieszkańców wsi z terenu powiatu żyrardowskiego w kwocie 19 612,00 zł - 7 umów, a mieszkańców miast w kwocie 95 659,00 zł - 30 umów, w tym do dzieci i młodzież niepełnosprawna - 6 umów na kwotę 30 137,00 zł oraz dla kobiet - 53 781,00 zł w zakresie 18 zawartych umów.

– **dofinansowanie działania Warsztatów Terapii Zajęciowej**

Realizacja zadania oparta jest na zasadach wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych a także Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

Na terenie Powiatu Żyrardowskiego działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez MUSI NOVUM Sp. z o.o. z siedzibą w Żyrardowie, przy ul. 1 Maja 43 a.

Warsztat Terapii Zajęciowej obejmuje pomocą osoby niepełnosprawne ze schorzeniami:

- a) upośledzenie umysłowe,
- b) uszkodzenie narządu wzroku,
- c) schorzenie psychiatryczne,
- d) zespół Downa,
- e) uszkodzenie narządu ruchu.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej rehabilitacją objętych jest 40 uczestników w 8 grupach:

- a) grupa techniczna,
- b) grupa odzieżowa,
- c) grupa dziewiarska,
- d) grupa komputerowa,
- e) grupa rękodzieła artystycznego,
- f) 3 grupy „Szkoły Życia”.

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2018 roku zostały przekazane środki w łącznej wysokości 737 601,00 zł, w tym:

- środki PFRON w wysokości 663 840,00 zł.
- środki własne Powiatu w wysokości 73 761,00 zł.

Warsztat wydatkował na swą działalność w 2018 roku całą przekazaną kwotę, zarówno ze środków PFRON jak również środków własnych Powiatu Żyrardowskiego.

Z uwagi na prawne zobowiązanie dofinansowania ze środków własnych powiatu uczestnictwa mieszkańców Powiatu w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie innych powiatów, Powiat zawarł w 2018 roku stosowne Porozumienia z Miastem Skierniewice, gdzie jeden mieszkaniec naszego Powiatu uczestniczy w zajęciach tam działającego Warsztatu. Kwota ze środków własnych Powiatu Żyrardowskiego wydatkowana na ten cel wynosi 1 844,00 zł.

- **dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze**

Realizacja zadania oparta jest na zasadach wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych a także Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Poniższe tabele przedstawiają zapotrzebowanie na realizację zadania wynikające z liczby złożonych wniosków o dofinansowanie oraz poziomu zaspokojenia potrzeb w zakresie liczby przyznanych dofinansowań.

Zapotrzebowanie na dofinansowanie zadania w 2017 roku:

Zakres dofinansowania	Liczba wniosków	Wnioskowana kwota dofinansowania (w PLN)
Sprzęt rehabilitacyjny	17	45 146,00
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	606	442 027,00
Łącznie	623	487 173,00

Dofinansowania przyznane w 2018 roku:

Zakres dofinansowania	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem	Wysokość wypłaconego dofinansowania ze środków PFRON (w PLN)
Sprzęt rehabilitacyjny	13	10 103,00
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	585 (283 osoby)	295 912,00
Łącznie	598	306 015,00

Zaspokojenie potrzeb w zakresie dofinansowań nie było jednak pełne z uwagi na wprowadzone obniżenie dofinansowania o 30 % od kwoty maksymalnej wynikającej z przepisów. Z uwagi na fakt, że wysokość otrzymywanych w poprzednich latach środków nie była wystarczająca na realizację wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych do PCPR wniosków w zakresie zadania, wprowadzenie obniżenia w wysokości kwot dofinansowania pozwoliło skierować pomoc do większej liczby osób potrzebujących, choć niestety w obniżonej wysokości.

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych

W dniu 28 sierpnia 2017 roku Rada Powiatu Żyrardowskiego Uchwałą Nr XXXI/185/17 przyjęła Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2017 – 2021 w Powiecie Żyrardowskim.

Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2018 roku, wzorem lat ubiegłych realizowało pilotażowy program „Aktywny Samorząd” finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zadanie realizowano w oparciu o umowę nr AS3/000084/07/D z dnia 7 maja 2018 roku.

W roku 2018 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznał na realizację programu na rzecz mieszkańców powiatu żyrardowskiego środki w łącznej kwocie 216 702,03 zł, z czego na realizację zadań kwotę **203 869,03 w tym na:**

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową **kwotę 103 461,88 zł.**, które obejmują:

Obszar A – likwidacja barier transportowych :

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,

Obszar C – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar D – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,

Modułu II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, **kwotę: 100 407,15 zł.**

Termin rozliczenia wniosków realizowanych ze środków otrzymanych w 2018 roku upływa 15 kwietnia tego roku, zatem wnioski osób spełniających kryteria są nadal realizowane.

Kwota przekazanych środków na realizację programu „Aktywny Samorząd” zabezpiecza potrzeby wynikające ze złożonych wniosków na realizację zadania, zweryfikowanych pozytywnie jako spełniające warunki do uzyskania wsparcia w ramach powyższego programu zgodnie z wytycznymi i warunkami brzegowymi opracowanymi przez PFRON na 2018 rok.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym.

Do jednego z licznych zadań własnych powiatu należy organizowanie usług i ich zapewnienie w określonym standardzie w domach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich osób kierowanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej.

Na terenie Powiatu Żyrardowskiego funkcjonują 3 Domy Pomocy Społecznej, w których jest 226 miejsc, w tym:

- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32B (liczba miejsc - 68),
- Dom Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23 (liczba miejsc - 85),
- Dom Pomocy Społecznej w Hamerni (liczba miejsc - 73).

Poniższe zestawienie przedstawia liczbę mieszkańców Domów Pomocy Społecznej w powiecie żyrardowskim w 2018 roku w poszczególnych miesiącach roku w zestawieniu do 2017 roku.

	DPS Żyrardów ul. Limanowskiego 32		DPS Żyrardów ul. Sosabowskiego		DPS w Hamerni ul. Mszczonowska 1	
Liczba	68		85		73	
Stan na koniec miesiąca	Liczba mieszkańców:		Liczba		Liczba mieszkańców:	
	2017r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.
styczeń	66	68	82	84	73	73
luty	65	68	79	82	73	73
marzec	68	66	80	81	73	72
kwiecień	67	65	75	81	73	71
maj	67	68	77	81	73	72
czerwiec	68	67	80	81	73	73
lipiec	67	67	77	82	73	72
sierpień	67	68	77	84	73	72
wrzesień	67	68	78	83	73	73
październik	65	66	78	83	73	72
listopad	65	65	84	81	72	73
grudzień	66	62	85	80	73	73
Średnia roczna liczba	65,50	66,5	79,33	81,92	73,00	72,42

Wykorzystanie miejsc oraz liczba mieszkańców przyjętych w 2018 roku do Domów Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Żyrardowskiego.

	Nazwa i adres DPS	Liczba Miejsc	Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2017 r.	Liczba osób przyjętych w 2018 r.	Liczba osób, które opuściły DPS (przeniesieni a/zgony) w 2018 r.	Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2018 r.	Liczba osób oczekujących na dzień 31.12.2018 r.
1.	Dom Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku 96-300 Żyrardów ul. Sosabowskiego 23	85	85	25	30	80	0
2.	Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych 96-300 Żyrardów ul. Limanowskiego 32 B	68	66	17	21	62	0
3.	Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Hamerni 96-325	73	73	5	5	73	4
	Razem	226	224	47	56	215	4

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie od dnia 1 stycznia 2004 r. wydaje decyzje o umieszczeniu osób w domach pomocy społecznej wyłącznie do placówek zlokalizowanych na terenie Powiatu Żyrardowskiego, natomiast decyzje o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzje ustalające opłatę za pobyt w DPS wydaje organ gminy właściwy dla miejsca zamieszkania.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nadal wydaje decyzje o odpłatności dla mieszkańców, którzy zostali przyjęci do placówki przed 1 stycznia 2004 r. lub zostali przyjęci na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. to jest przed wprowadzeniem zmian do ustawy o pomocy społecznej. Ich pobyt w DPS objęty jest dotacją Wojewody Mazowieckiego.

Na dzień 31.12.2018 r. 43 mieszkańców objętych było dotacją przekazywaną przez Wojewodę, w tym:

- w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32 B – 5 osób,
- w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23 – 9 osób,
- w Domu Pomocy Społecznej w Hamerni – 29 osób.

Na bieżące funkcjonowanie w/w domów Powiat Żyrardowski otrzymał w 2018 roku dotację z budżetu Wojewody w łącznej wysokości **1 458 000,00 zł.**, którą przekazał:

- dla Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32B – 198 828,00 zł.
- dla Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23 – 298 234,00 zł.
- dla Domu Pomocy Społecznej w Hamerni – 960 938,00 zł.

Zgodnie z Zarządzeniem Starosty Powiatu Żyrardowskiego z dnia 12 marca 2018 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Żyrardowski w roku 2018, powyższy koszt wynosił:

- w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Limanowskiego 32B – **3 422,00 zł.**,
- w Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23 – **3 260,00 zł.**,
- w Domu Pomocy Społecznej w Hamerni – **3 240,00 zł.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2017 roku w ramach działań merytorycznych w zakresie funkcjonowania w naszym Powiecie Domów Pomocy Społecznej wydawało zgodnie z zaistniałymi potrzebami decyzje o umieszczeniu w DPS oraz o odpłatności za pobyt, jak również decyzje wygasające w sytuacji śmierci mieszkańca lub przeniesienia do innej placówki lub powrotu do rodziny.

W poniższej tabeli zostało przedstawione zastawienie dotyczące wydanych w 2018 roku dla mieszkańców poszczególnych domów decyzji administracyjnych.

RODZAJ DECYZJI	DPS Żyrardów ul. Limanowskiego o	DPS Żyrardów ul. Sosabowskiego	DPS w Hamerni ul. Mszczonowska	RAZEM
UMIESZCZENIE	16	28	6	50
INTERWENCYJNE	5	5	0	10
WYGASZENIE	19	28	3	50
ODMOWA	4	1	2	7
UCHYLENIE	2	1	1	4
RAZEM	46	63	12	121

W celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców Powiatu w zakresie zapewnienia całodobowej opieki oraz dążąc do pełnego wykorzystania wolnych miejsc w domach pomocy społecznej działających na terenie powiatu, pracownicy Centrum prowadzą stałą współpracę z innymi jednostkami pomocy społecznej – w szczególności z gminami oraz ościennymi powiatami.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach realizacji przez powiat żyrardowski zadania z zakresu administracji rządowej dotyczącego prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie powiatu w 2018 roku działał Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Stowarzyszenie Równych Szans w Żyrardowie w oparciu o Umowę Nr 158/2016 o powierzenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej, która została zawarta na okres od 1 grudnia 2016 r. do 30 listopada 2021 r. Stowarzyszenie prowadzące ośrodek wsparcia zostało wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żyrardowie przy ul. Armii Krajowej 3 jest domem typu B dla osób upośledzonych umysłowo, z liczbą miejsc 25. Funkcjonowanie ŚDS finansowane jest ze środków budżetu państwa. W 2018 r. powiat żyrardowski otrzymał dotację z budżetu wojewody w łącznej wysokości **465 109,00 zł** z przeznaczeniem na bieżącą działalność Środowiskowego Domu Samopomocy. W 2018 roku wydano 5 decyzji administracyjnych dotyczących skierowania i odpłatności za pobyt w ŚDS.

W listopadzie 2018 roku podpisano Porozumienie z Powiatem Grodziskim w sprawie przyjmowania niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Grodzkiego do działającego na terenie Powiatu Żyrardowskiego Środowiskowego Domu Samopomocy.

Pomoc repatriantom

Pomoc udzielana jest na podstawie Ustawy o repatriacji. Repatriantem jest osoba polskiego pochodzenia, która przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy repatriacyjnej z zamiarem osiedlenia się na stałe. Repatriantowi, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z terenów azjatyckich byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i poniósł koszty związane z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej, udziela się pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów. Decyzję o przyznaniu pomocy na częściowe pokrycie wydatków związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego wydaje starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się repatrianta. Jest to zadanie starosty z zakresu administracji rządowej. W 2018 roku wypłacono pomoc finansową jednej Repatriantce z Kazachstanu, która zamieszkała na terenie Żyrardowa.

Pomoc cudzoziemcom

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udziela pomocy cudzoziemcom, którzy otrzymali status uchodźcy bądź ochronę uzupełniającą, poprzez:

- opracowanie indywidualnych programów integracji oraz monitorowanie postępów uchodźcy w procesie integracji w wyniku realizacji tych programów,
- przekazywanie świadczeń pieniężnych oraz opłacanie składek na powszechne ubezpieczenie zdrowotne osób w wieku emerytalnym,
- wspieranie w procesie integracji, w tym udzielanie pomocy w zakresie pozyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych, załatwienia spraw w instytucjach i urzędach, zabezpieczenie ochrony zdrowia, znalezienia zatrudnienia,
- weryfikację i ocenę przebiegu realizacji indywidualnych programów integracji.

Pomoc integracyjna jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiaty. Pomocy integracyjnej udziela się na podstawie ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2015r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2018 roku realizowano jeden Indywidualny Program Integracji dla rodziny pochodzącej z Syrii, który zawarty został w 2017 roku na okres 12 miesięcy.

Karta Polaka

Nowelizacja ustawy o Karcie Polaka i ustawy o cudzoziemcach, która obowiązuje od 1 stycznia 2017 r. wprowadziła nowe zadania do wspólnej realizacji przez wojewodę i starostów.

Cudzoziemiec, który po 1 stycznia 2017 r. złożył do wojewody wniosek o zezwolenie na pobyt stały z tytułu posiadania Karty Polaka mógł w terminie do 3 miesięcy złożyć wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Polsce.

Wniosek o przyznanie świadczenia składa się do wojewody do którego został złożony wniosek o zezwolenie na pobyt stały. Świadczenie przyznawane jest w drodze decyzji i wypłacane przez starostę wskazanego przez wojewodę. Świadczenie pieniężne może być przyznane na okres 9 miesięcy.

W 2018 roku PCPR wypłacało świadczenie pieniężne na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie w Rzeczypospolitej Polskiej czterem osobom (w tym 2 rodzinom).

III. PUNKT SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA RODZINNEGO

W roku 2018 Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego funkcjonował w strukturze Działu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie. Poradnictwo Rodzinne swoją samodzielność utraciło w 2017 r., co spowodowało, że po przeprowadzce całej jednostki do nowego budynku w Żyrardowie przy ul. 1-go Maja 60 Poradnictwo nie miało własnego pomieszczenia. Sytuacja ta zmieniła się 14.05.2018r., kiedy to pomieszczenie socjalne PCPR w nowej siedzibie zostało przeznaczone na potrzeby Poradnictwa Rodzinnego. W poradnictwie zatrudniona jest 1 osoba na stanowisku starszego pracownika socjalnego, która koordynuje działalność i udziela pomocy w zakresie pracy socjalnej i prawa rodzinnego i opiekuńczego. Ma również pod opieką 10 rodzin zastępczych.

W okresie sprawozdawczym do Punktu Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgłosiło się 149 osób, w tym 112 rodzin naturalnych. Problemy osób czy rodzin były zgłaszane do Poradnictwa przez osoby indywidualne, Wydział Prewencji KPP w Żyrardowie, MOPS w Żyrardowie, GOPS w Wiskitkach, szkoły i Administrację Osiedli Wschód ZSM w Żyrardowie.

Najwięcej zgłoszonych spraw dotyczyło:

- zaniechania obowiązków opiekuńczych i wychowawczych przez rodziców w stosunku do nieletnich dzieci – 42 rodziny,
- problemów osób niepełnosprawnych i osób starszych – 36 rodzin,
- problemów wychowawczych nieletnich - 31 nieletnich,,
- uzależnienia od alkoholu – 23 rodziny,
- konfliktów około rozwodowych – 17 rodzin,
- przemocy w rodzinie – 18 rodzin,
- konfliktów rodzinnych i partnerskich – 15 rodzin,
- braku kontaktu z dzieckiem jednego z rodziców - 10,
- braku przyznanych alimentów dla dzieci od rodzica – 8.
- uzależnienia od gier (w tym hazardowych) – 4.

W celu rozeznania sytuacji rodzinnych pracownik socjalny poradnictwa przeprowadził 52 wywiady środowiskowe oraz uczestniczył w 47 interwencjach na terenie miasta Żyrardowa i powiatu. Prowadzone one były wspólnie z pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, policji, administracji osiedli i asystentami lub kuratorami sądowymi.

Pracownik socjalny Poradnictwa Rodzinnego był osobą współprowadzącą szkolenia „Pride”: Rodzinna piecza zastępcza. Szkolenie zostało przeprowadzone w dniach 24.09.2018r. – 31.12.2018r.

Punkt Specjalistycznego Poradnictwa Rodzinnego przy rozwiązywaniu problemów zgłaszających się o pomoc rodzin i osób współpracował z koordynatorami rodzin zastępczych, asystentami rodzin biologicznych zatrudnionych przy ośrodkach pomocy społecznej w

powiecie żyrardowskim, pedagogami szkolnymi szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Żyrardowie, z Sądem Rejonowym w Żyrardowie Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, Zespołem Kuratorów Sądowych, Komendą Powiatową Policji w Żyrardowie, ośrodkami pomocy społecznej i Zarządem Rejonowym PCK w Żyrardowie.

IV. INTEGRACJA INSTYTUCJI I ŚRODOWISK ZAANGAŻOWANYCH W POMOC SPOŁECZNĄ ORAZ TWORZENIE SIECI WSPÓŁPRACY

Z inicjatywy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, przy współpracy z ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie warszawskim – zachodnim, działającego przy Stowarzyszeniu Boris, rozpoczęto cykliczne spotkania budujące sieć współpracy pomiędzy instytucjami pomocy społecznej działającymi na terenie powiatu żyrardowskiego.

Integracja środowiska pomocy społecznej jest spowodowana niezaprzeczalną potrzebą poszerzenia płaszczyzn współpracy oraz podejmowania działań, podnoszących efektywność pomocy społecznej na terenie powiatu żyrardowskiego.

Pierwsze spotkanie inicjujące sieć współpracy instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu żyrardowskiego odbyło się 8 grudnia 2017 r. Celem spotkania było poznanie się i zadanie sobie pytania, czy i w jaki sposób możemy wspólnie działać na rzecz podopiecznych pomocy społecznej. Podjęty został także temat, czy ekonomia społeczna może wspierać realizację działań instytucji pomocy społecznej na terenie powiatu.

Od tamtej pory spotkania odbywały się cyklicznie, każdego razu w innej instytucji, co sprzyjało poznaniu się i wymianie doświadczeń. Dotkliwie wybrzmiały wspólne problemy, z jakimi się borykają poszczególne instytucje gminne i powiatowe. Poniżej tylko niektóre z nich:

- Brak środków na podstawową działalność jednostek,
- Poszerzanie zakresu obowiązków nakładanych na jednostki, przy braku tworzenia nowych etatów,
- Brak możliwości zapewnienia godnego wynagrodzenia dla pracowników, co wiąże się z rotacją pracowników i odpływem pracowników wykwalifikowanych do innych powiatów,
- Brak środków finansowych na doszkalanie pracowników,
- Brak środków na zapewnienie bezpieczeństwa pracowników przed agresją ze strony klientów,
- Potrzeba zatrudnienia rzecznika pomocy społecznej dla wszystkich jednostek, który kompetentnie i aktywnie reagowałby w sytuacjach kryzysowych,
- Brak aktualnej diagnozy potrzeb i problemów pomocy społecznej.

Diagnoza potrzeb i problemów pomocy społecznej w powiecie żyrardowskim

Planując pracę nad *Diagnozą potrzeb i problemów pomocy społecznej w powiecie żyrardowskim* zdecydowaliśmy się najpierw poznać naszą działalność, wyartykułować nasze problemy, ale także poznać nasze zasoby i możliwości.

Pierwsze spotkanie robocze odbyło się 28 lutego 2018 r. W spotkaniu wzięli udział kierownicy i przedstawiciele:

- Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie
- Domu Pomocy Społecznej im Ks. Jerzego Popiełuszki w Żyrardowie
- Domu Pomocy Społecznej w Hamerni
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Żyrardowie przy MUSI NOVUM Sp. z o.o.
- Środowiskowy Dom Samopomocy

Gospodarzem spotkania był Środowiskowy Dom Samopomocy w Żyrardowie. Zaprezentowana została działalność Środowiskowego Dom Samopomocy oraz odbyło się spotkanie z uczestnikami ŚDS. Na spotkaniu została omówiona tabela ankietowa dot. działań pomocy społecznej w powiecie żyrardowskim. Do dnia 23 marca 2018 r. spłynęły ankiety wypełnione przez instytucje.

Drugie spotkanie robocze odbyło się 23 marca 2018 r. W spotkaniu wzięli udział kierownicy i przedstawiciele:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrardowie
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszczonowie
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowicach
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach

Gospodarzem spotkania było Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Żyrardowie. Odbyła się dyskusja na temat możliwości współpracy gminnych i powiatowych instytucji. Na spotkaniu została omówiona tabela ankietowa dot. działań pomocy społecznej w gminach powiatu żyrardowskim. Do dnia 4 maja 2018 r. spłynęły ankiety wypełnione przez instytucje.

Trzecie spotkanie robocze odbyło się 8 maja 2018 r. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych z terenu powiatu żyrardowskiego. Gospodarzem spotkania było Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Żyrardowie. Obyła się dyskusja na temat możliwości współpracy trzeciego sektora z gminnymi i powiatowymi instytucjami. Na spotkaniu została omówiona tabela ankietowa dot. diagnozy zasobów i potrzeb organizacji pozarządowych dla osób wykluczonych w powiecie żyrardowskim. Do dziś, mimo licznej frekwencji przedstawicieli organizacji pozarządowych na spotkaniu, jedynie dwie wypełniły ankiety: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oraz Stowarzyszenie Wiskitki.org.

Kreator Społeczny - I Konferencja Społeczna Powiatu Żyrardowskiego

Pomysł organizacji konferencji był wynikiem potrzeby omówienia w szerszym gronie tematyki pomocy społecznej na terenie powiatu żyrardowskiego, włączenia do dyskusji przedstawicieli władz samorządowych, jak również policji, sędziów rodzinnych, kuratorów, pracowników szkół, psychologów i pedagogów, a przede wszystkim przedstawienia

alternatywnych sposobów pomocy naszym podopiecznym, nieograniczających się jedynie do pomocy pieniężnej. Na konferencji:

- Została stworzona mapa zasobów i problemów społecznych gmin i powiatu żyrardowskiego,
- Zaprezentowany został Kalkulator Kosztów Zaniechania – analiza kosztów braku podejmowania działań aktywizująco-wpierających,
- Przedstawiono dobre praktyki samorządowe w zakresie polityki społecznej,
- Poruszono temat ekonomii społecznej,
- Możliwość głosu w dyskusji mieli wójtowie i starosta.

Przedsiębiorstwo społeczne

Jednym z instrumentów prowadzenia polityki pomocy społecznej jest tworzenie przedsiębiorstw społecznych. Takie rozwiązanie, przy zaangażowaniu niewielkich środków publicznych, daje osobom wykluczonym możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Oprócz wypracowywania zysku, podmiot wyznacza sobie cele społeczne – wypracowane nadwyżki zysku inwestowane są w działania, realizujące wyznaczone cele społeczne.

W celach edukacyjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie zorganizowało dwie wizyty studyjne. Dnia 28 listopada 2017 r. odbyła się wizyta studyjna w Spółdzielni Socjalnej Nasielszczanie w miejscowości Stare Pieścirogi. W programie była prezentacja Spółdzielni socjalnej – proces zakładania, podmioty założycielskie, obszar działania, szanse i wyzwania, plany na przyszłość; oprowadzanie po terenie spółdzielni oraz pytania od uczestników. Na wyjazd zdecydowały się wszystkie instytucje pomocy społecznej z terenu powiatu żyrardowskiego.

Dnia 9 maja 2018 r. miała miejsce wizyta studyjna w Spółdzielni Socjalnej „Pożytek” w Tłuszczu. W programie była prezentacja działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Tłuszczu oraz inicjatyw działających w jego strukturach i wokół, mających wpływ na powstanie spółdzielni, prezentacja Spółdzielni Socjalnej „Pożytek” – działalność, współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi. O swojej działalności opowiadali także pracownicy spółdzielni. Na spotkaniu obecny był burmistrz Tłuszcza Pan Paweł Bednarczyk oraz kierownik OPS w Tłuszczu Pani Katarzyna Rostek. Na wyjazd studyjny zostali zaproszeni Radni Powiatu Żyrardowskiego, którzy nie skorzystali z zaproszenia.

W czerwcu i lipcu ubiegłego roku została podjęta próba utworzenia spółdzielni socjalnej. Chęć współtworzenia zadeklarowało Stowarzyszenie Równych Szans oraz Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Psychofizyczną "Pomóż Żyć" oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Żyrardowie. Odbyło się kilka spotkań roboczych, podczas których korzystaliśmy ze wsparcia merytorycznego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w subregionie warszawskim – zachodnim.

Przeszkody z jakimi się spotkaliśmy:

1. Przyczyny leżące po stronie podmiotów deklarujących stworzenie spółdzielni socjalnej:
  - Rezygnacja z współpracy Stowarzyszenia na rzecz Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Psychofizyczną "Pomóż Żyć" oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Żyrardowie,

- Brak czasu na przygotowanie dokumentacji jeszcze w tegorocznym okresie akredytacyjnym,
  - Brak czasu na przygotowanie podopiecznych oraz ich rodzin na podjęcie aktywności zawodowej.
2. Przyczyny leżące po stronie osób, które mogłyby podjąć pracę oraz ich rodzin:
- Długotrwała bierność zawodowa pozbawiła ich myśli o aktywności zawodowej,
  - Nieznajomość zapisów w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności i rozumienia pojęcia niezdolności do pracy,
  - Przyzwyczajenie do aktualnego sposobu życia i braku motywacji do zmian,
  - Wyuczona bierność w wielu dziedzinach życia,
  - Brak mobilizacji ze strony rodziny i opiekunów wynikająca z obawy o utratę posiadanych świadczeń,
  - Mentalność środowiskowa o wyższości i stabilizacji otrzymywanych świadczeń nad niepewną aktywnością zawodową i uzyskiwanymi z tego tytułu środkami finansowymi,
  - Nieznajomość efektów, jakie daje rehabilitacja poprzez pracę,
  - Brak myślenia wybiegającego w przyszłość, planowania swojego życia, zabezpieczenia dziecka po stracie rodziców, integracji społecznej, funkcjonowania w środowisku lokalnym w przyszłości, zabezpieczenia opieki i środków do życia w przyszłości.

Doświadczenia zdobyte podczas prac nad stworzeniem spółdzielni socjalnej są niezmiernie cenne. W planach związanych z tworzeniem przedsiębiorstwa społecznego w powiecie żyrdowskim zdobyte doświadczenia będą miały duże znaczenie i pozwolą na lepsze przygodnie się.

Powiatowy Dzień Pracowników Pomocy Społecznej

Dnia 23 listopada 2018 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie we współpracy z jednostkami powiatowymi pomocy społecznej i miejskimi i gminnymi ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu zaplanowało uroczyste obchody Dnia Pracownika Pomocy Społecznej. Nasze święto było okazją do refleksji nad sensem i celem pracy w pomocy społecznej, jak również bodźcem do zacieśnienia więzi współpracy oraz wymiany doświadczeń. Spotkanie, dzięki gościnności Pani Urszuli Ciężkiej, odbyło się w Gminnym Centrum Kultury „POWOZOWNIA” w Radziejowicach. Zostało uświetnione spektaklem pt. „Mały książę” w wykonaniu uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy z Żyrardowa. Znaczące dla nas jest to, że w uroczystości wzięli udział wszyscy pracownicy pomocy społecznej, nie tylko pracownicy społeczni, ale także osoby zaangażowane w pracę z naszymi podopiecznymi (pielęgniarki, salowe, kucharki, psychologowie), pracownicy administracyjni. Na nasze zaproszenie odpowiedział Pan Artur Pozorek – Dyrektor Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej, który skierował do nas podziękowania i słowa wsparcia, a także nowowybrani wójtowie wszystkich gmin powiatu żyrdowskiego oraz przedstawiciel Starostwa Powiatu Żyrardowskiego.

Szkolenia

Dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie ważne jest zapewnienie pracownikom możliwości stałe podnoszenia swoich kwalifikacji. W roku 2018 zorganizowaliśmy dwa ważne szkolenia: „Procedura odbioru dziecka od rodziny” oraz „Windykacji nienależnie pobranych świadczeń”. Szkolenia te były o tyle ważne, że zostały podporządkowane pod problemy związane z pomocą społeczną, ale co szczególnie ważne w przypadku pierwszego szkolenia, obecni byli przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, policji, kuratorów sądowniczej służby kuratorskiej, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i pracownicy socjalni, czyli przedstawiciele instytucji współpracujących ze sobą na różnych etapach i szczeblach odbioru dziecka od rodziny, a w najoptimistyczniejszym wypadku – powrotu dziecka do rodziny.

V. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

- 1) Utworzenie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla potrzebujących natychmiastowej pomocy,
- 2) Zwiększenie liczby szkoleń i doskonalenia zawodowego kadry pomocy społecznej oraz prowadzenia doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- 3) Pozyskanie środków na przeprowadzenie remontów i inwestycji w Domach Pomocy Społecznej prowadzonych przez Powiat Żyrardowski,
- 4) Zwiększenie środków finansowych dla kadry zatrudnionej w sferze pomocy społecznej,
- 5) Zatrudnienie pracownika w dziale finansowo – kadrowym do prowadzenia windykacji,
- 6) Utworzenie Spółdzielni Socjalnej osób prawnych,
- 7) Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU ŻYRARDOWSKIEGO

Klaudiusz Stusiński